

**MINISTERIEEL BESLUIT HOUDENDE BESCHERMING ALS
MONUMENT, STADS- EN DORPSGEZICHT**

DE VLAAMSE MINISTER VAN BINNENLANDSE AANGELEGENHEDEN,
AMBTENARENZAKEN EN SPORT,

Gelet op het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten, stads- en dorpsgezichten, gewijzigd bij decreet van 22 februari 1995 ;

Gelet op de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, gewijzigd bij bijzondere wet van 8 augustus 1988, inzonderheid artikel 6, §1, I, 7°;

Gelet op het besluit van de Vlaamse regering van 13 juli 1999 tot bepaling van de bevoegdheden van de leden van de Vlaamse regering;

Gelet op het ministerieel besluit van 05 februari 1999 houdende vaststelling van de ontwerplijst van voor bescherming vatbare monumenten, stads- en dorpsgezichten;

Gelet op het advies van de Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen van 2 december 1999;

B E S L U I T :

Artikel 1. Wordt beschermd, overeenkomstig de bepalingen van het decreet van 3 maart 1976:

Wegens zijn historische, socio-culturele, volkskundige en wetenschappelijke waarde:

- als monument:

kerkhof en calvarieberg met grafkapel en omgeving, site met motte, gelegen te

Merelbeke (Munte), Torrekenstraat ;

bekend ten kadaster:

Merelbeke, 5e afdeling, sectie A, perceelnummers 198B, 199, 200A, 201, 202B, 205N, 208.

Wegens zijn historische waarde:

- als monument:

kasseiweg, deel van Asselkouter, gelegen te

Merelbeke (Munte), Asselkouter ;
bekend ten kadaster:
Merelbeke, 5e afdeling, sectie A, perceelnummer ZONDER.

Art. 2.

het algemeen belang gevormd door de **historische waarde**, en de **historische**, meer bepaald **de archeologische waarde** van het kerkhof en de calvarieberg met grafkapel en hun omgeving, site met motte wordt als volgt omschreven:

De goed herkenbare site is een zeldzaam voorbeeld van een vrij gaaf bewaard middeleeuws aarden monument met karakteristieke tweeledige structuur in achtvorm samengesteld uit een neerhof, site van de vroegere "eigenkerk" van Munte, het thans nog deels ommuurd kerkhof, en uit een opperhof met motte, ook bekend als calvarieberg. Sporen van de vroegere omgrachting zijn in het aanpalend weiland nog aanwezig. De site bezit de kenmerkende fysionomie van een klein type middeleeuwse castrale motte. De exceptionele ligging aan een kouter, visueel zeer goed vast te stellen, evenals de historische context van Munte, laten toe de site te interpreteren als een uitzonderlijk vroege vorm van castrale motte, wellicht ontwikkeld uit vroeg-middeleeuwse occupatie. De site is, als middeleeuwse verblijfplaats van de prominente heren van Munte, een representatief en archeologisch interessant voorbeeld van een karakteristieke feodale bewoningsvorm waarbij zich een dorpskern ontwikkelde. Aan de sacrale functie van het neerhof waarop de "eigenkerk" van de heren van Munte in de middeleeuwen werd gebouwd, herinnert, na sloop van de oude parochiekerk op het eind van de 19de eeuw, de huidige begraafplaats. Bovenop de motte, minstens sinds de 17de eeuw als calvarieberg gebruikt, tevens een galgenberg geweest, vervangt een grafkapel van omstreeks 1879-1881 een calvariekapel uit 1786. De grafkapel bezit belang als voortzetting van een historische vereringsplaats. Architectuurhistorisch is de grafkapel een representatief voorbeeld voor de laat-19de-eeuwse religieuze architectuur van een fraai uitgewerkte kleine kapel van bak- en hardsteen in neogotische stijl horend bij een kerkhof.

het algemeen belang gevormd door de **wetenschappelijke waarde**, meer bepaald **de historisch-geografische waarde** van het kerkhof en de calvarieberg met grafkapel en hun omgeving, site met motte wordt als volgt omschreven:

de site met motte en resten van omgrachting vormen een impressionant en visueel goed bewaard topografisch geheel binnen het historisch gegroeide landschap van Munte. De site is een zeldzaam geografisch fenomeen in de provincie Oost-Vlaanderen, illustreert er de vroege occupatiegeschiedenis en een bijzondere middeleeuwse bewoningsvorm, relaterend aan specifieke geografische kenmerken. De verheven ligging aan een oude verbindingsweg op een dominerende kouterrug aan de rand van een kleine dorpskern bij de Scheldevallei zijn sterk bepalende

factoren in dit verband.

het algemeen belang gevormd door de **socio-culturele** en **volkskundige** waarde van het kerkhof en de calvarieberg met grafkapel en hun omgeving, site met motte

wordt als volgt omschreven:

de motte aan de begraafplaats zou minstens sinds de 17de eeuw als calvarieberg bij de kerk met kerkhof van Munte dienst gedaan hebben en vormt aldus een zeldzaam overblijfsel van een oud en sterk verspreid volkskundig gebruik binnen onze westerse christelijke cultuur. Met de bouw omstreeks 1879-1881 van de neogotische grafkapel door de familie Godtschalck-Vergauwen ter vervanging van een kapel uit 1786 op de calvarieberg, kende het gebruik van een vereringsplaats op de motte bij het kerkhof een vervolg.

De meest opvallende, monumentale grafzerken van het kerkhof, tevens de oudste, dateren van omstreeks 1900 en uit de eerste decennia van de 20ste eeuw. Het zijn voor die tijd typerende funeraire gedenktekens zowel wat betreft materiaal als naar vormgeving waarbij de hoogopgaande steles met bekronend kruis één van de karakteristieke elementen zijn.

het algemeen belang gevormd door de **historische waarde** van de kasseiweg, deel van Asselkouter, wordt als volgt omschreven:

De gekasseide weg is een deel van een historisch wegenpatroon, gelegen op een kouterrug, Asselkouter genaamd en is deels als holle weg in het landschap aanwezig

Met het oog op de bescherming zijn van toepassing:

- A. De beschikkingen van het besluit van de Vlaamse regering van 17 november 1993 tot bepaling van de algemene voorschriften inzake instandhouding en onderhoud van monumenten en stads- en dorpsgezichten (Belgisch Staatsblad 10 maart 1994).

Brussel, 10 februari 2000

Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden,
Ambtenarenzaken en Sport

Johan SAUWENS.